

Finansministeriet

jaana.vehmaskoski@vm.fi

Hänvisning

VN/813/2020 – VM015:00/2020

Kontaktpersoner

Rasmus Lindqvist

Ärende

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM FINLANDS REGERINGS UTKAST TILL PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL LAGAR OM ÄNDRING AV LAGEN OM FÖRHINDRANDE AV PENNINGTVÄTT OCH AV FINANSIERING AV TERRORISM, AV LAGEN OM CENTRALEN FÖR UTREDNING AV PENNINGTVÄTT OCH AV 6 § I LAGEN OM ETT ÖVERVAKNINGSSYSTEM FÖR BANK- OCH BETALKONTON

Bakgrund

Finansministeriet har begärt ett utlåtande av landskapsregeringen om Finlands regerings utkast till proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 444/2017), av lagen om centralen för utredning av penningtvätt (FFS 445/2017) och av 6 § i lagen om ett övervakningssystem för bank och betalkonton (FFS 571/2019).

Enligt utkastet till regeringens proposition har det uppdagats brister i det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets fjärde direktiv om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism vilket påkallat ett behov av att göra ändringar såväl i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism som i lagen om centralen för utredning av penningtvätt.

Det föreslås dessutom att bestämmelserna i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism ändras för att samordna den nationella lagstiftningen med rekommendationerna från aktionsgruppen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, som lyder under Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD.

I propositionen föreslås det lagändringar endast i fråga om de mest akuta behoven av teknisk karaktär.

Behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet rörande förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Enligt 59b § i självstyrelselagen (1991:71) för Åland är lagstiftningsbehörigheten i förvaltningsärenden fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i lagen när åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som har fattats inom Europeiska unionen. Ålandsdelegationen har i utlåtande nr. 15/16 ansett att åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism utgör riksbehörighet.

Enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 10 och 19 punkterna i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 444/2017) tillämpas lagen på penninspelssammanslutningar, fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler enligt Ålands landskapslagstiftning.

Ålands landskapsregering ska utöva tillsyn av efterföljandet av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism när det gäller förmedlingsrörelser som avses i landskapslagen (2019:68) om fastighetsmäklarverksamhet. Detta stadgas i 1 § 2 mom. i republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 500/2018).

Landskapsregeringens synpunkter

Enligt utkastet till proposition föreslås att det till 7 kap. 1 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism fogas ett nytt 4 mom. där det hänvisas till republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism. På så sätt skulle det i lagen i fråga om tillsynsmyndigheterna också hänvisas till Ålands landskapsregering och Ålands lotteriinspektion när det gäller myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Det är inte möjligt att genom en rikslag överföra statliga uppgifter på landskapets myndigheter. Däremot kan förvaltningsbehörigheten överföras genom en i självstyrelselagens 32 § avsedd överenskommelseförordning. Enligt nämnda paragraf kan genom förordning och med landskapsregeringens samtycke uppgifter som hör till riksförvaltningen för viss tid eller tills vidare överföras på en landskapsmyndighet eller uppgifter som hör till landskapsförvaltningen överföras på en riksmyndighet.¹

Landskapsregeringen välkomnar att det till penningtvättslagen fogas en hänvisning till ovannämnda överenskommelseförordning i syfte att förtydliga vilka aktörer som utövar tillsyn i enlighet med lagen. Det är samtidigt viktigt att bestämmelsen endast utgörs av en hänvisning och därmed tar i beaktande att det inte genom rikslag är möjligt att överföra statliga uppgifter på landskapets myndigheter.

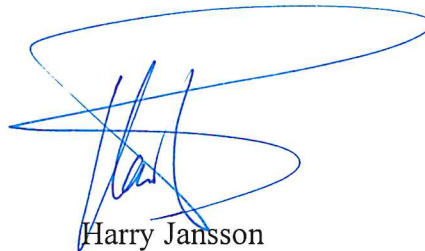
¹ ÅD nr. 15/16, s. 5.

Enligt utkastet till proposition föreslås att det till 2 § 1 mom. lagen om centralen för utredning av penningtvätt (FFS 445/2017) fogas en ny 8 punkt, där det i överensstämmelse med det fjärde penningtvättsdirektivet föreskrivs att centralen för utredning av penningtvätt ska göra operativa och strategiska analyser. *”Syftet med den strategiska analysen är att förebygga och avslöja brott... Centralen för utredning av penningtvätt har gjort såväl operativa som strategiska analyser också under den gällande lagens giltighetstid, så lagen bedöms inte ha några nämnvärda konsekvenser för centralens praktiska verksamhet”.*

Landskapsregeringen välkomnar att skyldigheterna för Centralen för utredning av penningtvätt utvidgas på den här punkten i enlighet med det fjärde penningtvättsdirektivet. Landskapsregeringen förutsätter dock att dessa rapporter i framtiden kommer att finnas tillgängliga både på svenska och finska vilket inte är fallet idag.² Enligt 32 § 2 mom. språklagen (FFS 423/2003) ska en tvåspråkig myndighets meddelanden, kungörelser och anslag samt annan information till allmänheten finnas på finska och svenska. Enligt 35 § 3 mom. språklagen ska myndigheterna i sin verksamhet förvalta landets språkkulturarv och främja användningen av båda nationalspråken samt att när omständigheterna kräver det ska det allmänna vidta särskilda åtgärder för att kulturella eller samhällliga behov som gäller nationalspråken tillgodoses.

Enligt 36 § självstyrelselagen för Åland är landskapet enspråkigt svenskt och ämbetspråket i stats-, landskaps-, och kommunalförvaltningarna svenska. Om inte väsentliga rapporter och sammanställningar gällande förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism finns tillgängliga på svenska försätts landskapets tillsynsmyndigheter och de rapporteringsskyldiga i både landskapet och det svenskspråkiga Finland i en sämre position än sina finskspråkiga motsvarigheter när det gäller att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

Landskapsregeringen har inte i övrigt några synpunkter på utkastet till proposition.

Vicelantråd

Harry Jansson

T.f. Rättssakkunnig

Rasmus Lindqvist

² https://www.poliisi.fi/brott/centralen_for_utredning_av_penningtvatt/publikationer

